

Марія Отченашко

«Ангельські труби» в саду – бругмансія: особливості догляду

Бругмансія, або «ангельські труби» – це справді унікальна і надзвичайно красива за формою і своїми розмірами рослина. Той, хто одного разу побачить цю красуню під час цвітіння, просто не зможе не закохатися в неї.

Однак бругмансію садовою рослиною можна назвати лише умовно, оскільки ця південна рослина в умовах середньої смуги у відкритому ґрунті може зростати тільки влітку, на зиму її слід переміщати в прохолодне приміщення або в теплу оранжерею, якщо така є. Зовнішня відмінність бругмансії від дурману, або датури, яка завжди цікавить квітників, полягає в тому, що квітки бругмансії спрямовані вниз, а квіти згаданих рослин – вгору.

Бругмансія – це деревовидний чагарник сімейства пасльонових. Потужна, красива і пишно квітуча рослина. У висоту може сягати 5 м. Гігантські трубчасто-дзвонові квітки досягають в довжину до 50 см і в діаметрі до 20 см, мають приємний аромат, що посилюється в нічний час. Забарвлення квіток різноманітне – жовто-зелене, жовте, кремове, персикове, рожеве, помаранчеве, червоне і різних відтінків цих кольорів. Може бути одно- і багатобарвним. Є сорти з махровими і напівмахровими квітами. Листя овальне, витягнуте, також досягає в довжину до півметра. При утворенні листя спостерігається цікава особливість: ярус витягнутого листя з рівним контуром змінює ярус листя трохи меншого розміру з рельєфними краями.

Бругмансія – нічна рослина. Удень аромат квітів практично не відчутний, зате вночі він різко посилюється і стає дуже насиченим, квіти при цьому повністю розкриваються.

Догляд за бругмансією влітку

Бругмансія характеризується різким зростанням. Тому місце на ділянці для неї слід вибирати відкрите, сонячне, захищене від вітрів. Велика зелена маса листя випаровує багато вологи, тому рослина може страждати в полуденну спеку, і як наслідок – повільно розвиватися й погано квітнути.

Як будь-яка велика південна рослина, бругмансія вимагає легкого родючого ґрунту. Ґрунтову суміш найкраще приготувати з 1 частини родючого суглинку, 1 частини перегною або компосту і 2 частин торфу. Суміш ретельно перемішують, поміщають в горщик і добре проливають теплим рожевим водним розчином марганцівки. У такому ґрунті бругмансія буде добре розвиватися. Якщо використовується ґрунт на основі кокосового волокна або торфу, в нього слід додати не менше половини обсягу компосту або перегною, або родючого суглинистого ґрунту.

У спекотну погоду рослину потрібно поливати щоденно. У посуху бажано також періодично її обприскувати у вечірній час.

Оскільки бругмансія в силу своїх розмірів володіє відмінним апетитом, підгодовувати її потрібно щотижня комплексним добривом, а в період

цвітіння не зайвою буде додаткова підгодівля фосфорними і калійними добривами.

Обрізку бругмансії виконують не пізніше середини березня. При обрізанні не слід видаляти Y-образні пагони, оскільки на них утворюються квітконоси. Зрізують тільки хворі і пошкоджені пагони, інші вкорочують. Також не слід у верхній частині крони видаляти маленькі бічні гілки, що ростуть горизонтально – саме вони формують красиву крону-парасольку і є основними квітконосами.

Догляд за бругмансією взимку

Восени, коли температура повітря знизиться до $+5-7^{\circ}\text{C}$, бругмансію слід перенести в приміщення. Зимувати вона повинна в світлому прохолодному місці при менш інтенсивному поливі, ніж влітку. Підвищена температура і слабе освітлення можуть стати причиною загибелі рослини. У зимовий період бругмансія не припиняє вегетацію, і якщо є бажання підростити її, то слід застосувати додаткове освітлення, збільшивши світловий день до 14-15 годин, а температуру підняти до $+15-16^{\circ}\text{C}$. Взагалі при зимовому утриманні бругмансії в приміщенні слід дотримуватися важливого правила: чим вищою є температура, тим більше повинно бути світла. Приміщення слід регулярно провітрювати, уникаючи при цьому холодних протягів. Підгодовують бругмансію в зимовий період раз на місяць, навесні частоту підгодівлі збільшують, готуючи рослину до літа.

При неможливості створити описані вище умови бругмансію можна зберігати і в темному підвалі при температурі $+5-8^{\circ}\text{C}$. При цьому не можна доводити до стану, щоб земля зовсім пересихала, її потрібно час від часу зволожувати. Такий спосіб зимівлі, звичайно, не найкращий, оскільки рослина при цьому перебуває у стресовому стані: скидає листя, припиняє вегетацію. Однак він дозволяє зберегти рослину до весни.

Слід зазначити, що дорослі рослини бругмансії, незважаючи на свою південну природу, досить безболісно переносять заморозки до -5°C . Навіть якщо рослина восени не була вчасно перенесена в тепле приміщення і її гілки підмерзли, це не становить для неї небезпеки. Через певний час рослина відновиться і повернеться до нормальної вегетації.

Ідеальною ємністю для бругмансії є великий горщик, не менше 10-15 л. Якщо передбачається цілорічне вирощування рослини в горщику без сезонної пересадки, то цей горщик повинен бути світлого кольору, оскільки темний пластик може надмірно перегріватися на сонці, що несприятливо позначиться на умовах росту кореневої системи.

Як розмножити бругмансію?

Найчастіше бругмансію розмножують живцями. Для цього використовують визрілі однорічні пагони з верхньої частини крони довжиною 15-25 см, які мають верхівкову точку росту. Виконують живцювання в кінці

весни або на початку літа. У живців видаляють нижнє листя, ставлять живці у воду в теплому і світлому місці. Якщо листочки на держаках починають в'янути, їх обприскують чистою теплою водою і накривають прозорим поліетиленовим мішечком. Якщо станеться загнивання нижньої частини держака, її зрізують до здорової тканини, змінюють воду і кладуть в неї дві таблетки активованого вугілля або кілька шматків деревного вугілля. Вміщені в воду живці дають коріння вже через два тижні. Як тільки довжина корінців досягне 5 см, живці пересаджують в окремі горщики з легким субстратом (2 частини торфу, 1 частина піску і 1 частина перліту). Приблизно через два-три тижні живці повністю вкорінюються.

Розмножувати бругмансію можна і насінням. При цьому слід мати на увазі, що розмноження насінням гібридів у більшості випадків не передає їх сортові ознаки. Насіння висівають з січня по березень в легкий ґрунт на глибину 0,5-1 см, помірно поливають, накривають прозорою поліетиленовою плівкою і поміщають в тепле місце з температурою + 20-25°C. Освітлення повинне бути яскравим і розсіяним. Термін сходів насіння становить від 10 до 50 днів в залежності від їх свіжості. Після появи сходів плівку знімають. Обприскують теплою чистою водою 2-3 рази на день.

При поливі слід проявляти обережність, не можна допускати тривалого як пересихання, так і перезволоження землі. Пересаджують сіянці при появі 5-го справжнього листочка в окремі горщики, заглиблюючи до сім'ядольних листочків. З другого місяця починають робити щотижневі підгодівлі слабким розчином азотного добрива, а через чотири місяці азотне добриво замінюють комплексним

Хвороби і шкідники

Бругмансію найчастіше уражають білокрилка, павутинний кліщ та сіра гниль. Тримайте рослини в чистоті, не змінюйте різко їх умови перебування. Якщо рослини таки захворіли, якнайшвидше обробіть їх «Актелліком», «Фітовермом» чи іншими препаратами.